

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi, gazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Égész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.,
egyes szám 40 fillér.
Kériratok, előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
a lap szerkesztőségé, illetve kiadóhivatala címére
küldendők.

Főszerkesztő: **SCHIEBNER ALADÁR.**
Felelős szerkesztő: **TÓTH KÁLMÁN.**
Kiadó: **FÜLEKY JÓZSEF.**
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Tanítók és jegyzők részére egész évre 15 korona.
Hirdetési díj: minden szó ára 80 fillér.
Ennek megfelelően számítjuk a terület hirdetést. A vestagbelső
és aláhúzott szavak kétszeresen számítatnak A korlátozás-
hoz való jogunkat fenntartjuk.
Nyilttér sora 4 korona.

KIÁLTVÁNY a vendvidék népéhez!

Munkások!

Polgárok!

Katonák!

Magyarország sorsdöntő órája ütött, elérkezett az a súlyos pillanat, amikor a munkásság kénytelen az ország, valamint a saját jövőjének érdekében a teljes hatalmat a kezébe venni. Rengeteg esemény szolgált erre okul, de mind között a legdöbbenetesebb az, hogy az entete a mi megkérdezésünk és hozzászólásunk nélkül határozott Magyarország integritása tekintetében és az ország több mint két harmadát az imperiálista cseh, román és jugoszláv rablóknak akarja juttatni!

Vix alezredes, az entente budapesti megbízottja, tudtára alta ezt a hallatlan rablási szándékot a magyar népkormányának, amely a legerélyesebben visszautasította ezt a wilsoni elveket csufosan meggyalázó perfidiát, miután egyéb választása nem volt, lemondott!

A központi munkástanács áthalva a súlyos idők fontosságától, a kezébe vette az egész ország feletti végrehajtó hatalmat és azonnal fogságba vetette Vix alezredesét. Ezzel a bátor, férfias cselekedettel, hadiállapotba kerültünk a hazug és rablási szándékait leleplezni akaró ententetal, de a magyar proletáriátus számolt minden eshetőséggel és felveszi a harcot a népnyzó kapitalistákkal. Számít arra, hogy ebben az önérzetes és elszánt lépésében az egész világ szociáldemokrata munkássága támogatni fogja. Biztos értesüléseink vannak róla, hogy számításainkban nem csalódhatunk, az orosz, a német, az osztrák, sőt a cseh, francia és angol proletáriátus velünk van és ezekben az utolsó, döntő percekben segít nekünk a véres háborút felidéző kapitalista társadalom megdöntésében.

A világháborút a rideg kiméletlenségű imperiálista kapitalizmus idézte fel. Egyformán bűnös ebben a magyar, az osztrák, a német, a francia, az angol és amerikai kapitalizmus. Milliő és milliő szerencsétlen proletárt kényszerítettek arra ezek a nyomorult, önző bestiák, hogy fegyvert fogjanak és öljék, gyilkolják egymást. Most ütött a megtorlás órája. A magyar munkásság nem felejtetheti el, hogy a világháború felidézésében óriási része van a tízezerholdas mágnásoknak, dzsentriknek, főpapoknak és bankároknak. Hogy Magyarország ebbe a sanyaru sorsba jutott, az kizárólag az ő bűnük. Megtorlatlanul nem maradhat az ártatlanul tömegesen lemészároltak vére! A munkásság akkor, amikor kezébe veszi Magyarország sorsának további irányítását, nem mulasztja el számonkérni az ország romlásba döntőinek bűnét. Ebben az országban csak a dolgozó szellemi, ipari és földmunkásoknak lehet ezentul szavuk, aki nem dolgozik, az ne is egyék.

A központi munkástanács harározata értelmében a vendvidék és Muraszombat község felett a vendvidéki munkástanács a mai nappal átvette a teljes uralmat. Az irányító végrehajtó hatalmat Csernovits Sándor, Füleky József és dr. Ritscher Samuból álló direktorium kezébe adja, azzal, hogy a budapesti központi kormány utasításai alapján és a helyi munkástanács támogatásával, kizárólag ők rendelkeznek az egész vendvidék és Muraszombat területén.

A munkástanács és a direktorium elrendeli tehát a posta, táviró, telefon és a vasut lefoglalását. Gondoskodik a közrend és a személybiztonság fentartásáról. Szigoruan felhívja ugy a vendvidék, valamint Muraszombat lakosságát, hogy a legteljesebb nyugalommal várja be az eseményeket.

Munkások! Katonák! A kezetekben van immár a saját sorsotok intézése, nemcsak politikailag, de gazdaságilag is felszabadultatok, mutassátok meg, hogy méltók vagytok a teljesen szabad ember boldog életére. Bizzatok az általatok megválasztott munkás-, katoná- és paraszttanács, valamint a hármass direktorium határozataiban, mert saját javatokat segítitek ezzel elő!

Éljen a szabad, független szociálista köztársaság, éljenek a folszabadult proletár milliők!

Testvéri üdvözlettel a vendvidéki Munkás-, Katona- és Paraszttanácsok nevében:

Tkálecz Vilmos · Füleky József · Dr. Ritscher Samu · Csernovits Sándor
h. népbiztos.

A Muraszombati Mezőgazdasági Bank Részvénytársaság 1919 március 30-án tartandó közgyűlése elé terjesztendő **Tartozik** Mérleg-számla 1918 december 31-én **Követel**

Készpénz:		Korona	fillér	Korona	fillér	Korona	fillér
A pénztárban		14179	43	1570583	14		
Intézeteknél elhelyezve		1556403	71	2479598			
Értékpapíralomány							
Kihelyezések:							
Váltó kölcsonök		444046	80				
Lombard		953906					
Folyószámlákra fedezet mellett		775396	17				
Jelzálog kölcsonök		227755	79				
Kezeselt		40760					
Heti betétekre adott előleg		18150		2460014	76		
Activ átmeneti tételek				33945	88		
				6544141	78		
Saját tőkeink:							
Részvénytőke		400180		1000000			
Tartalékalap		110000					
Szabad rend. álló tartalékalap		65000					
Értékpapír ár. különbözeti tart. alap		5000		580180		1580180	
Adótartalék							
Betétállomány:							
Takarékbetétek				3821421	96		
Folyószámlái betétek				878845	46		
Heti betétek				38067	90		
Letétek				48147	90		
Árúháozott jelzálog kölcson						4787083	22
Fel nem vett osztalék						17930	
Passiv átmeneti tételek						1747	
1917. évről áthozott nyereség						16102	54
1918. évi nyereség						9193	24
						131905	78
						141099	02
				6544141	78		

A pénzügyi:

Malacsics József s. k.
pénztáros.

Graf Battthyány Zsigmond s. k.
elnök.

Muraszombat, 1918. december hó 31-én.

Vertes Sándor s. k.
alelnök.

A könyvelésé t:
Schiebner Aladár s. k.
főkönyvelő.

Antauer József s. k.
ig. tag.
Ifj. Graf Battthyány Zsigmond s. k.
ig. tag.

Dobrai János s. k.
ig. tag.

Dzsuban Ferenc s. k.
ig. tag.

Kardos József s. k.
ig. tag.
Ifj. Kúhár József s. k.
ig. tag.

Luhár Károly s. k.
ig. tag.

Siftár István s. k.
ig. tag.

Siftár Károly s. k.
ig. tag.

Dr. Skirlecz Mihály s. k.
ig. tag.

Vezér József s. k.
ig. tag.

Dogler Károly s. k.
ig. tag.

Megvizsgáltuk, s a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, mindenben egyezőnek találtuk.

Muraszombat, 1919. január hó 30.

Czipot Miklós s. k.
t. h. tag.

Csiszár János s. k.
t. h. tag.

Pusztai József s. k.
t. h. tag.

A Kormányzótanács rendeletei.

A Forradalmi Kormányzótanács I. számú rendelete.

1. §. Mindenki, aki a Tanácsköztársaság parancsainak fegyszeresen ellenszegül, vagy a Tanácsköztársaság ellen fölkelést szít, halállal büntetendő.
2. §. Mindenki, aki rabol, vagy fosztogat, halállal büntetendő.
3. §. A bűnösök fölött forradalmi törvényszék ítél.

Budapest, 1919. március 21.

A Forradalmi Kormányzótanács.

A Forradalmi Kormányzótanács II. számú rendelete.

1. §. Mindennemű szeszital kimérése, forgalombahozatala és fogyasztása tilos.
2. §. Aki szeszitalt a tilalom ellenére kimér vagy forgalomba hoz, üzletének elkobzásával és 50 000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.
3. §. Aki szeszitalt a tilalom ellenére fogyaszt, egy évig terjedhető fogházzal és 10 000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.
4. §. A bűnösök fölött forradalmi törvényszék ítél.

Budapest, 1919. március 21.

A Forradalmi Kormányzótanács.

A Forradalmi Kormányzótanács III. számú rendelete.

1. §. Bármilyen fegyvert csak a katonaság, rendőrség, csendőrség, védőrség, népőrség és más elismert karhatalmi alakulatok, valamint a gyári őrségek és munkásgárdák tagjai viselhetnek.
2. §. Mindennemű egyéb fegyverviselési engedély hatályát veszti.
3. §. Aki a fegyverviselési tilalom ellen vét, 5 évig terjedhető fogházzal és 50 000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.
4. §. A bűnösök fölött forradalmi törvényszék ítél.

Budapest, 1919. március 21.

A Forradalmi Kormányzótanács.

IV. számú rendelet:

A forradalmi törvényszékekről

1. §. Forradalmi törvényszékek állítanak fel a szükséghez képest.
2. §. A forradalmi törvényszék elnökből és ezenfelül két tagból áll.
A forradalmi törvényszék elnökét és tagjait, ugyintén a vádbiztosát és a jegyzőkönyvvezetőt a Forradalmi Kormányzótanács nevezi ki. Ezek a megbízások nincsenek képviseléshez kötve.
3. §. Forradalmi törvényszék hatáskörébe az oly bűncselekmény miatt tartozik az eljárás, amelyet a Forradalmi Kormányzótanács külön rendelettel oda utal.
4. §. A forradalmi törvényszék hatáskörébe tartozó ügyekben sem alkiszéri nyomozó eljárásnak, sem vádirat benyújtásának nincs helye. Az egész eljárás elejétől végig az együttülő forradalmi törvényszék előtt és ha csak lehet, félbeszakítás nélkül folyik le.
A terhelt elfogása után azonnal a forradalmi törvényszék elé kell állítani.
5. §. A vádbiztos kötelessége a tárgyaláshoz szükséges bizonyítékokat előteremteni, főleg a sér-

tettet, a tanukat és a szakértőket, ha szükséges, közvetlenül megidézni vagy elővezetésük iránt is intézkedni.

A forradalmi törvényszék bármely órában és a szabad ég alatt is megtarthatja ülését.

6. §. A terhelt bárkit választhat védőjének. Ha a terhelt e jogával nem él, vagy ha választott védőt a tárgyalásra azonnal meghívni lehetetlen, a bíróság bárkit hivatalból kirendelhet védőnek.

7. §. A forradalmi törvényszék előtt a tárgyalás azzal kezdődik, hogy a vádbiztos a terhelt ellen fenfogatott tényeket előadja.

A bizonyító eljárás befejeztével a vádbiztos annak eredményét kifejti és indítványát megteszi. Erre a terhelt és védője felel és ha a vádbiztos még válaszol, az utolsó felszólalás joga mindig a terheltet és védőjét illeti.

8. §. A tárgyalás befejezésével a forradalmi törvényszék zárt tanácskozás után határoz. A bűnösség kérdésében a határozás titkos szavazással történik.

Halálbüntetést csak az elnök és a tagok egyhangu határozatával lehet kiszabni.

Az ítéletet rövid indoklással együtt azonnal írásba kell foglalni.

9. §. A forradalmi törvényszék határozata ellen felelőbívitelnek vagy másféle perorvoslatnak helye nincs.

Az elített érdekében bárki által előterjesztett kegyelmi kérelemnek nincs felfüggesztő hatása a végrehajtásra.

10. §. A forradalmi törvényszék által kiszabott büntetéseket az ítélet kihirdetése után azonnal végre kell hajtani.

Budapest, 1919. március 25.

A Forradalmi Kormányzótanács.

V. számú rendelet:

A nyugtalanító hírek terjesztőiről

Aki oly híreket terjeszt, amelyek a köznyugalom megzavarására alkalmasak, forradalmi törvényszék elé állítható és súlyos büntetéssel sújtható.

Ha az ilyen hírek terjesztése a közbiztonság megzavarásával járó mozgalmakat, vagy más igen súlyos következményeket idéz elő, a forradalmi törvényszék halálbüntetést is kiszabhat.

Nincs helye büntetés kiszabásának, ha a való tények tárgyilagosa ismertetése a köznyugalom megzavarására irányuló céltól történik.

Budapest, 1919. március 25.

A Forradalmi Kormányzótanács.

VI. számú rendelet:

A rangok, címek és rendjelek eltörléséről

A magyarországi Tanácsköztársaságban nincs nemesség, rang és cím; nincsenek rendjelek, érdemrendek és más hasonló kitüntetések. Nincsenek továbbá oly címek sem, amelyek csupán hivatali rangviszonyt fejeznek ki (pl. államtitkár, miniszteri tanácsos, titkár stb.)

A közalkalmazottak azt a hivatali elnevezést viselik, amely az állásukkal egybekötött működés szakszerű feltüntetésére szolgál. (Pl. csoportvezető, osztályvezető, könyvtáros, irógépező stb.) Ezeket a megjelöléseket az egyes igazgatási ágakban az illető népbiztos határozza meg.

Budapest, 1919. március 25.

A Forradalmi Kormányzótanács.

VII. számú rendelete:

A törvénytelen gyermekekről

1. §. A magyarországi Tanácsköztársaság törvénytelen gyermeket nem ismer.

Mindazok a jogok és kötelezettségek, amelyek a törvényes házasságból született gyermeke-

ket megilletik, (pl. névviseles, tartás, családi pótlék stb.) csorbítatlanul kiterjednek azokra a gyermekekre is akik házasságon kívül születtek.

2. §. Ha a gyermek születési anyakönyvéből nem tűnik ki, hogy ki a gyermek atyja, ezt akár a gyermeknek, akár az anyjának kérelmére hatósági uton külön eljárással kell megállapítani.

Ha az atya közhatóság előtt előszóval elismerte az atyaságot, vagy ha erről az elismerésről közokiratot, vagy hitelesített magánokiratot állított ki, az elismerést tartalmazó közhatósági jegyzőkönyv, vagy okirat alapján az anyakönyvvezető a gyermek születési anyakönyvébe az atya nevét bejegyzi. A bejegyzés előtt az anyját is meg kell hallgatni és ha ez a bejegyzés ellen kifogást emel, bejegyzésnek nincs helye.

Az anya, vagy a gyermek kérelmére a születési anyakönyvbe a gyermek atyjaként be kell jegyezni azt, aki ellen a gyermek javára jogerős bírói ítélet azért állapított meg tartási kötelezettséget, mert az anyával nemileg érintkezett.

Nincs helye a bejegyzésnek, ha a tartási kötelezettség megállapítása többekkel szemben történt.

3. §. Az atyaság anyakönyvi bejegyzés után a gyermek születési anyakönyvéből csak oly kivonatot szabad kiállítani, melyből nem tűnik ki, hogy az atyaság bejelentése utólagosan történt.

4. §. Ezt a rendeletet az igazságügyi népbiztos hajítja végre.

Budapest, 1919. március 25.

A Forradalmi Kormányzótanács.

VIII. számú rendelet:

A házasságon kívüli együttélésekről

1. §. Azok, akik között legalább egy év óta házasságon kívüli állandó együttélés (vadházasság) áll fenn és nem egyenes ágbeli vérokönök vagy testvérek, a házasságot minden házassági akadályra való tekintet nélkül megköthetik. Evégből lakóhelyük anyakönyvvezetőjénél bejelenthetik, hogy együttélésüket házasságnak nyilvánítják.

Az anyakönyvvezető erről a bejelentésről jegyzőkönyvet vesz fel, a feleket házastársaknak nyilvánítja és a házasságot az anyakönyvbe bejegyzi.

A házasságot az itt leirt módon azok is megköthetik, akiknek van házastársuk, akitől különválva élnek. Ilyenkor ez a régi házasság az új házasság megkötésével megszűnik.

2. §. Ha a korábbi házasság ily módon megszűnik, külön eljárással kell megállapítani azt, hogy a volt feleség aki a különélésre okot nem adott, volt férjétől milyen tartást követelhet. Ugyancsak külön eljárás állapítja meg az egyéb vagyoni követeléseket és a gyermekek elhelyezését is. Ezt az eljárást az igazságügyi népbiztos rendelettel fogja szabályozni.

3. §. Ezt a rendeletet az igazságügyi népbiztos hajítja végre.

Budapest, 1919. március 25.

A Forradalmi Kormányzótanács.

IX. számú rendelet:

A bírásokról, ügyészekről, ügyvédi és közjegyzői kamarákról

Addig is, amíg az igazságügyi szervezet végleges átalakítása meg nem történik, az igazságügyi népbiztosnak joga van ítélőbírákat és ügyészeket rendelkezési állapotba helyezni és a bíróságok és ügyészségek ideiglenes vezetésével bárkit megbízni.

Az igazságügyi népbiztos az ügyvédi és közjegyzői kamarák önkormányzatát felfüggesztheti és ezeknek a kamaráknak ideiglenes vezetésével bárkit megbízhat.

Budapest, 1919. március 25.

A Forradalmi Kormányzótanács.

494/nb. 1919 sz.

Hirdetmény.

A mulasztásból és hanyagságból kifolyólag a földnek kellő időben nem foglatoztatott megmunkálása, a forradalmi tanács legközelebb megjelenő rendelet szerinti, a földbirtokos a forradalmi törvényszék elé állíttatik.

A menyiben a mulasztáshoz rossz-

Aki lop, rabol vagy fosztogat, az megalázza a proletárdiktaturát és ezért halállal bünhődik.

Eltársak, álljátok utját minden fosztogatásnak és adjátok át a rablókat az őrségeknek.

Uj utakon.

Az egész világ gondolkodó tarsadalma és a dolgos milliók itélete sújtott le a háborút előidéző bűnöseire. E vérszopó fenevadak bűnét messze felülhaladja azonban a béke szerzők, a béke tanácskozók gonoszságát, akik az egész háború alatt a népek szabadságát, a békét, a felszabadítást hirdették és ott a párisi méregkonyhan most arra szövetkeztek, hogy szabad népeket leigázzanak, hogy országok testéből az eleven húst és vért kivágják. E meralócok telhetetlen gögjükben azt határozták, hogy Magyarország ezer éves testét áruló fenevadak prédájául dobják oda. Mikor az entente megbízottja ezt cinikus hangon bejelentette, abban a pillanatban született meg a magyar vezető férfiakban az elhatározás, hogy utjába állnak a hódító imperializmusnak és a magyar haza testéből egy talpalatnyit sem hagynak elrabolni.

Elnézem a tavaszi munkába vivődő földmivest, ki nehéz robotban szántja az ugart. Ezt az embert egész érzés világa, minden gondolkodása ehhez a röghöz köti és ezt a termő véres verítéssel megdolgozott rögt akarja ellenséges rabló banda tőle elvenni. A magyar munkás átérzte a helyzet komolyságát és csak multjához, érzéseire volt méltó, akkor, amikor egy nagyszerű elhatározással és magyar embert jellemző lendülettel megvalósította nagyszerű elhatározásait.

A kocka el van vetve. A harc megindult. Két kérdés fog kockán. Az egyik a mindnyájunk előtt legszentebb kérdés a haza területi integritásának megvédelése. Ebben a kérdésben egyik vagyunk mindnyájan, nemzetre és nemzetiségre való különbség nélkül, mert a magyar állam megadta a módot és lehetőséget arra a forradalom vívmányaival, hogy ebben az országban nemzetre, fajra, születésre való tekintet nélkül minden ember tehetségéhez képest érvényesüljön. Ezért tehát rabló szomszédaink hódítási vágya csak az erőszakon alapul, erkölcsi alapja és természetes joga ahhoz nem volt. A magyar állam minden lakója az ország területén belül meg fogja találni érvényesülési lehetőségét és az ország egyetlen lakójának sem érdeke, hogy új imperiumok, apró királyságok teremődjenek itt, mert elég volt az imperiumból, mely önző kapitalista érdekek szolgálatában csak hódítani, lenyügözni akar.

Az ország egész népe megérti és átérzi, hogy a magyar nép, az ország egész

hiszemőség is járul, a mulasztó földbirtokos a forradalmi törvényszék elé állíttandó és halállal büntetendő és ugy az ő, mint a családja összes vagyona elkobzandó.

A gazdaság intenzív megműveléséhez mulhatatlanul szükséges forgó tőke rendelkezésére bocsátása az eddigi tulajdonosnak kötelező, ennek elmulasztása szintén ellenforradalmi cselekmény és így is bírálható el.

A földművelésügyi népbiztos.

mindenkit, aki az idők szavát megaki azt még is elmarad, fél, vagy lál, meg a felkorbácsolt vihar el fogja. Minden ember kötelessége, hogy indulj mozgalmat teljes erejével tán mert ennek a nagy lendületnek gyű nem csak a jelen, de a jövő gene élvezni és áldani fogják.

A vendvidéki tanítóeskü tétele.

A vendvidéki tanítóeskü, mely eddig csoportra tagozódva folytatta működését, József vendvidéki tanfelügyelő felhívására 21-én együttesen jelent meg a helybéli iskola rajztermében és zajos ünnepély fölésküdt a magyar Népköztársaságra.

Az eskü délelőtt 10 órára volt ki már 10 óra is elmúlt, amíg a messzről jövő tanítók is megjelentek. Az eskü a tanítóeskü élénkelte a magyar Himmus

A nemzeti ima elhangzása után a tanfelügyelő szólalt fel elsőnek a vendnévben üdvözölte a h. kormánybiztos magyar Népköztársaság közoktatásügyi miniszterének a megbízottját és szép beszédben a tanítóeskü multját és jövőjét. Most látja — mondotta, — hogy a kormány a társadalomnak ezen lényeges elemét érint vetette mérlegbe és azt fontosnak, a nek találta. Értékes volt a tanítóeskü a gult és igazán lsten kegyelméből való idején is, de a régi osztály uralom az illető szerepéhez juttatni. A forradalom bekövetkezni, hogy a tanító a nép iga lehessen.

Felkérte a h. kormánybiztos, hogy a vendvidéki tanítóeskü vétesse a közoktatás mánny erős figyelmébe, mert bennük akkor egy a nép igazi napszámását, jelen idők vezérgondolatának megfelelő tényezőjét is. A tanítóeskü felhívta, a jának az új Magyarországot utján avval, melyre a szocialdemokrácia már rége mindent magába foglaló szót — a mu Beszéde végén felkérte a h. korn hogy vegye ki a tanítóeskütől az eskü Népköztársaságra.

A tanítóeskü felállt és mély csendben hatóan felesküdt a Népköztársaság törvényeire.

Az isten engem úgy segíljen le után Sinkovich Elek h. kormánybiztos szólására. Szép, lendületes, nyugodt beszéssel Török tanfelügyelőnek, később proletárokról beszélt, akik munkájuk csak — kenyérmorszázt kaptak. Kéri a mint a nép vezéreit, hogy a nagy át segítkezzen, nehogy rombolással végző a tanítóesküt, mint aki hivatva van, a helyes utra terelje. — Beszédjét pe éljen követte.

Ezután a gyülekezet Török tanfelügyelőre átalakult közgyűléssé. A Kovács György polg. isk. igazgató kil a tanítóeskü a győzelmet csak úgy tudja ha politikailag szervezkedik. Szerveke tőség, mert ez áldást és megelégedést be mindenki a Szocialdemokrata Párt itt van a helye a tanítóeskünek. Javítsák meg a Vendvidéki Tanító vezetőit.

A javaslatához Lippay, Csiszár és Török szölközött hozzá. Lippay kérte, hogy kellett ahhoz, hogy a tanítóeskü szerv

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Társadalmi, gazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Évesre 20 kor., fél évesre 10 kor., negyedévesre 5 kor., egy hónapra 40 fillér.

Terjesztés, előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk: a lap szerkesztősége, illetve kiadóhivatala címére küldendő.

Főszerkesztő: SCHEIBNER ALADÁR.

Felölő szerkesztő: TÓTH KÁLMÁN.

Kiadó: FÜLEKY JÓZSEF.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Tanítók és jegyzők részére egész évre 15 korona.

Hirdetési díj: minden szó ára 80 fillér.

Ennek megfelelően számítjuk a terület hirdetést. A vastagbetűs és aláhozott szavak kétszeresen számítottnak A korlátozás-hoz való jogunkat fenntartjuk.

Nyitlár sora 4 korona.

Vörös hadsereg toborzása.

Magyar Hadügyi Népbiztosság 7353. szám eln. 1919. utasítása a vörös hadsereg toborzásának végrehajtására nézve a következő irányelvek érvényesülnek:

1. **Toborzás vezetése.** A toborzás minden hadosztály területén belül a hadügyi népbiztos által kirendelt politikai megbízott irányítása szerint kirendelt hadosztály parancsnok, a székely különítmény parancsnoka vezeti. A politikai megbízott és a hadosztály parancsnok kötelessége a hadosztály területén belül a toborzást és az alárendelt alakulások szervezését vezetni. B) megalkotják és utasításokkal ellátják a toborzó-bizottságokat. C) megjelölik a toborzó-bizottságokat századparancsnoktól felfelé. D) felterjesztik a parancsnokok névjegyzékét végleges kinevezésük végett a hadügyi népbiztossághoz, gondoskodnak a volt tisztnek neveinek sajtó útján való közzétételéről, akik a vörös hadseregbe felvételre jelentkeztek. F) megjelölik a toborzó-bizottságokhoz beosztandó személyeket.

2. **Toborzó bizottságok.** A toborzás végrehajtására politikai megbízottak és a hadosztály parancsnokok minden dandár csoport részére a szükséges képzett toborzó bizottságokat állítanak fel. A bizottságok hatásköre szerint a politikai megbízottak illetve a hadosztály parancsnokok utasításai értelmében vagy az egész dandár csoport területére, vagy annak csak egy részére, vagy egyes fegyvernemekre fog kiterjedni. A toborzó bizottságok székhelyül elvileg a vörös hadsereg állomáshelyei választandók. Budapesten az I. hadosztály az I. II. és III. kerületben jelentkezők részére a kelenföldi Bebel, volt 28. honv. lakományában a 2. hadosztály a VIII., IX., X. kerületből és Kispesztől jelentkezők részére a Martinovics lakományában, volt I. honv. ezred a Külső-Üllői úton: a 3. hadosztály a IV., V., VI., VII. kerületből valamint az Újpest és Rákospalotáról jelentkezők részére a Martinovics volt 22-es lakományában, ezenfelül mind a három budapesti hadosztály számára a Szerb-utcai lakományában, a tengerész dandár pedig a Falk Miksa utcai lakományában állított fel toborzó bizottságot. Valamennyi budapesti tüzér toborzása az Engels volt Vilmos tüzérlakományában történik. Szükség szerint fiók-toborzó bizottságok felállítandók. Ez azonnal a személyzet összeállításával előkészítendő. A megszállt területekről menekült toborzása közvetlen a demarkációs vonalak mögött a főturalak mentén. A hadosztály dandár-csoport parancsnokságok által szintén toborzó bizottságok állítandók fel. A toborzó bizottságok egy katonarvoson kívül három tagból állnak, kiknek kijelöléséről a hadosztály parancsnok gondoskodik mindenkor a politikai megbízottal és a helyi direktoriumokkal egyetértően. Minden toborzó bizottsághoz szükséges segéd-személyzet (néhány írnok és küldőncz) a hadosztály

parancsnokság által kirendelendő. A fiók-toborzó bizottságok orvos nélkül is működhetnek. Ez esetben az orvosi vizsgálat a csapatstélnél ejtendő meg. Toborzó bizottságok részére szükséges megfelelően berendezett toborzási helyiség rendelkezésre bocsátandó. Toborzó bizottságok megalakulásuk után haladéktalanul lépjenek a területükön működő összes direktoriumokkal érintkezésbe és a rendeltetés a toborzás alatt a helyi direktorium hatáskörébe tartozik. Toborzó bizottság elnöke a szükséges intézkedéseket a direktoriummal megbeszéli. A toborzó bizottság tagjainak az elhelyezésén élelménzen kívül lakóhelyükön és napi 40 korona, kiküldetésük napján 70 korona díj jár. Ezeknek az összehajlényeknek kiutalása iránt az illetékes hadosztály hadbiztossága az alárendelt csapatok gazdasági hivatalait illetve a hadosztály parancsnokság gazdasági hivatalait bizza meg. A toborzás végrehajtás alapelve, melytől semmi körülmények között eltérni nem lehet, az hogy a vörös hadseregbe való toborzás csakis a fent megállapított toborzó bizottságok útján történhetik meg. Minden más szervezet vagy terület által esetleg összehajlény emberek, mielőtt a vörös hadseregbe felvétetnek, a területi illetékes toborzó bizottságokhoz vezetendők, amely azután a toborzott embereket a toborzási lajstromba felveszi és a vörös hadsereg hadrendje szerint besorolja. Azután biztosítható a toborzottak élelmezése, felszerelése. A vörös hadsereg tervszerű szervezése Budapesten, valamint területtel bíró toborzó bizottságok a toborzást a toborzó bizottságok székhelyén fogja végrehajtani. Nagyobb területtel bíró toborzó bizottságok a toborzást egyeztetve a területük több pontján hajtják végre. Mozgóbizottságok gyors felállítására minden előkészület megteendő. A jelentkezőkkel a következőkkel kell eljárni: Minden jelentkező, amennyiben a toborzó bizottságok megbízhatónak minősítették és katonai szolgálatra alkalmasnak találtattak, valamint magát a mellékelt kötelező feltételeinek 1. melléklet aláveti. A vörös hadseregbe felvehető mindenki. Aki a vörös hadseregbe ilyen módon felvétetik a toborzó bizottság által, az ugyancsak mellékelt igazolvánnyal, 2. melléklet, látandó el, melyben a bevonulási állomás helye, csapatsté és bevonulási napja bevezetendő. Minden jelentkező a már kiadott lajstromba bevezetendő. Ezekből egy példány pedig az aláírt kötelező csatolása mellett az illetékes csapatsté önálló osztály alosztály parancsnokságnak naponként beküldendő.

Elvileg minden jelentkező azon fegyvernemhez veendő fel, amely a világháboruban szolgálatot teljesített. Minden fegyvernemről külön toborzó lajstrom vezetendő. Gyalogsághoz, lovassághoz, tüzérséghez jelentkező az előjáró dandár csoport parancsnoksághoz, az árkászok a hadosztály

parancsnokság intézkedése szerint a dandár csoport-hoz tartozó árkász századhoz, táviró és repülő századokhoz jelentkeznek az előjáró hadosztály parancsnoksághoz egyéb külön egész alakú hadosztály és pedig fényszórókhoz jelentkeznek a fényszóró-keret parancsnoksághoz Székesfehérvárra, a vasut-ezredhez jelentkeznek Vác-ra, a hidépítő zászló-aljhoz volt Bruckbaon-csaba, a motor csónak hadosztályhoz és a folyam akna osztághoz jelentkeznek Budapest II. Pálffy-téri Petőfi volt Radetzky lak-tanya irányítandók. Felvételük után, ha toborzánál véletlenül műszaki csoportnál kiképzett és ott szolgálatot teljesített emberek gyalogsághoz gyalogsági műszaki század állományán felül vagy a lovassághoz vagy tüzérséghez kerültek volna, ugy-ezek az illetékes árkász századhoz, illetve az egyéb különleges műszaki, vasut, fényszóró stb. alakú-sokhoz átteendő. Katonailag ki nem képzett jelentkezők tartózkodási helyük, lakásuk és foglalkozásuk nyilvántartása mellett külön lajstromba vezetendők be. Ezen az egyes dandár csapatokban teljesen külön kiképzési osztághoz kiképzendők és kiképzésük rögtön megkezdendő. Jelenleg tényleges szolgálatot teljesítő katonák a vörös had-seregbe át lépni tartoznak, megkapják leszerelési illetéküket és magasabb zsoldot március 25-től visszamenőleg. Rajtuk levő kincstári ruházat tulaj-donukba megy át, de tartoznak ezt a vörös had-seregben való szolgálatuk alatt az előírt térítés ellenében viselni. Tartoznak aláírni az új kötelező-t. Természetes, hogy toborzó bizottságok a nem megbízható elemeket kizárhatják a vörös hadseregből.

3. Jelentések, kiegyenlítések a toborzó bizott-ságok naponként táviratilag vagy küldőnczel az előjáró hadosztály parancsnokságok és az illető csapatsté önálló osztály, alosztály székében keretei-nek jelentik, hogy fegyvernemenként hány embert toboroztak. Hadosztály parancsnokságok ez alap-ján szabályozzák, aszerint intézkednek. A raj- és szakaszparancsnokok megválasztásáról és a had-osztályon belül szükséges kiegyenlítéseket illetőleg a gyalogezrednekél a IV., V. S. T. S. (?) zászlóalj felállítását rendelik el. Ezen rendesszámú zászló-aljából a toborzás eredményére halasztása esetén új ezredek keletkeznek. Hadosztály parancsnokságok a toborzás eredményéről naponként a hadügyi népbiztossághoz 6. osztályhoz a 100.000/6. 1918. sz. rendelettel kiadott jelentéseket terjesztik be.

Pogány
hadügyi népbiztos.

Aki lop, rabol vagy fosztogat, az megalázza a proletárdiktaturát és ezért halállal bünhődik.

— Felhívás a Proletárokhöz A forradalmi Kormányzótanács közli hogy a március 28 iki rendelettel alkotott vörös hadseregbe beléphet minden hadviselt férfi életkorra való tekintet nélkül

— Rézgális kiosztása. A földmivélségi népbiztos vasvármegye szőlő birtokosai részére a vármegye népbiztosának az első permetezéshez szükséges rézgálisból 150 m. m. rendelkezésre bocsájtott. Ezt a rézgálisot, úgy mint az előző években a népbiztos megbízásából a vármegyei gazdasági egyesület fogja szétosztani. Nevezett egyesület az egyes hegybíráknak, vagy községi előjáróknak vagy a szőlő birtokosság más megbízottjának fogja a rézgálisot átadni, vagy elküldeni, ennél fogva forduljanak az érdekeltek közvetlenül a gazdasági egyesülethez és jelentsék be ott kimutatás alapján minden egyes szőlő birtokos rézgális szükségletét és azzal egyidejűleg fizessék be a rézgális árát és pedig a 10 holdon aluli szőlő birtokosok részéről kilonként 7 kor. 35 fillért, a 10 holdas vagy 10 holdon felüli szőlő birtokosok után kilonként 9 kor. 45 fillért. Nyomatékosan figyelmeztetnek egy a hegybírák valamint a szőlő birtokosok más megbízottjai, hogy az összeírási jegyzékből egyetlen olyan gazdát a kinek rézgálisra szüksége van kihagyni nem szabad, mert a kiosztásnak az a célja, hogy minden szőlő birtokos lehetőleg megkapja azt a rézgális mennyiséget a mire szüksége van. Minden szőlő birtokost ott kell jegyzékbe venni a hol szőlő birtoka van.

LEGUJABB.

Lapzártakor a következő híreket kapjuk Szombathelyről: A szombathelyi törvénytörvényes biroi és ügyési kara testületileg belépett a szocialista pártba. — A vasvármegyei molnárok egyesülete f. hó 28-án tartott gyűlésen elhatározta, hogy belép a szocialista pártba. A gyűlésen jelen volt dr. Obál Béla népbiztos.

Budapestről jelentik, hogy a Habsburg József fiát letartóztatták.

Munkaadók figyelmébe!

Akinek munkásra van szüksége, bármilyen szakmai munkára, jelentkezzen a Népbiztosság épületében.

A Muraszombati Munkás Tanács.

Feleségének

leányának, fiának, önmagának egyaránt nagy örömet szerez, ha azonnal megrendeli a **Színház és Divat** pazaral kiállított illusztrált hetilapot. (Előfizetési ára fél évre 33 kor.), melyet a művészi illusztrációk tömege tarkít és az újságíró gárda legjelesebbjei szerkesztenek. Az ország minden művelt férfia, asszonya,

leánya

mohó kíváncsisággal várja a **Színház és Divat** minden számát, mert tele van színes, változatos, aktuális érdekességekkel, amelyek a színház, divat, zene, irodalom és művészetet tárgyalják. Ahová a **Színház és Divat** jár, ott művelődés és jókedv

születik

mert a kiválóan szerkesztett hetilap a jobban a legjobbat adja. Karácsonyra minden előfizető ingyen kapja a **Színház és Divat** művészi naptárát. Előfizetéseket elfogad bármely hazai könyvkereskedés, vagy a **Színház és Divat** kiadóhivatala, Budapest, VII., Károly-körút 3. szám. Vaskos mintakötetet sok száz művészi illusztrációval 4 korona beküldése ellenében bérmentve küld a kiadóhivatal.

— Belépések a Magyarországi Szocialista Pártba. Tömegesen lépnek be ugy egyesek, mint testületek a forradalmi szocialista pártba. Az elmúlt hét folyamán testületileg lépett be a helybeli szolgabirodság egész tisztikara, az ügyvédi kar, valamint az összes pénzügyi tisztviselők.

— A nagy átalakulás Muraszombatban. A forradalom országsszerte szükségessé tette a közhatalom gyakorlására rendelt szervek létesítését. Ehez képest megalakult a vendvidéki munkás, paraszttanács és az ezek fölé rendelt direktorium. A direktorium tagjai: Csernovits Sándor, Füleky József és dr. Ritscher Samu. A munkástanács: elnöke: Tóth Kálmán, alelnöke: Csizsár Lajos, jegyzője: Nagy Kálmán, tagjai pedig: Boros Benő, Pécsék Károly, Scheibner Aladár, Szukics István, Wachtal József, Végh János. A paraszttanács: elnöke: Horváth János, alelnöke: Kázar Imre, jegyzője: Czvetkó Lajos, tagjai pedig: Barbarics Antal, Fiász József, Krányecz János, Lanscsák Ferencz, Luthár János és Vörös József.

— Forradalmi törvénytörvényes. A tanácsköztársaság rendeltetése, megalakult a járási forradalmi törvénytörvényes. Elnöke: Schöck Samuel, bírák: Csizsár Lajos és Czippott István, vádbiztos: dr. Vatty György, jegyző: Czvetkó Lajos.

— A közéleti bizottság tagjai: Benkó József, Csernovits Sándor és Ruzsa Ferencz.

— A lakásügyi bizottság tagjai: Németh Ferencz, dr. Ritscher Samu és Sostarich Elek.

— Bizalom a direktorium iránt. A szombathelyi újságírók öttágu küldöttsége jelent meg kedden a direktorium előtt, hogy a megyei kormányzótanácsot a legteljesebb bizalmáról és támogatásáról biztosítsa. Dr. Obál Béla népbiztos, Hencz Kálmán és Kovács József elvtársak társaságában fogadta a hírlapírókat, akiknek megbízásából Halász József, a »Testvériség« szerkesztője tolmácsolta az újságírók rendithetetlen bizalmát a direktorium iránt. Dr. Obál népbiztos néhány meleg szóval köszönte meg a sajtó munkásságának forradalmi elszántságát és felhívta őket, dolgozzanak tovább is együtt a proletárköztársaság megteremtésén és boldogulásán. A deputáció meghatva távozott a népbiztos szobájából, ahol most éj nappallá tőve dolgoznak szűkebb hazánkban Vasvármegyének a forradalmi szemlében való átalakításán.

— Valtozások a vármegyén. Herbst Géza alispán, közel harmincöt évi szolgálat után még november folyamán szabadságra ment, most pedig beadta nyugdíjazás iránti kérelmét. A direktorium Herbst Géza alispánt nyugalmába helyezte, a vármegye alispánjait pedig kinevezte dr. Rádó Gyula Gyula főjegyzőt. Ez a kinevezés értékes elismerése annak a munkásságnak, amit dr. Rádó Gyula eddig közpályáján kifejtett, s amely számára megszerelte az egész vármegye közönségének osztaltalan szeretetét. Ugyancsak beadta nyugdíjazás iránti kérelmét dr. Mezihradszky Kálmán vármegyei t. főorvos. Helyébe a direktorium kinevezte dr. Hauler Pál felsőöri járás orvost. Kis Emil dr. másodfőjegyzőt nyugalmába helyezte. A vármegye népbiztosál a direktorium Krichner Gyulát, a Hadi Termény kirendeltség szombathelyi vezetőjét nevezte ki.

— Muraszombat látzifaszükségele a jövő évadra biztosítottak látszik, amennyiben a muraszombati uradalom 400, a battányfalvi uradalom 200 és a csendlakai uradalom 50 01 tízfia kiutermelésére tettek kötelező ígéretet.

Már ebből a szempontból is van a forradalomnak létjogosultsága. Ruzsa és Csizsár is hozzájárulnak a javaslatához. Vida tanító a zalamegyei tanítók belépését jelenti.

Tóth Kálmán tanár taldó hasonlattal mutatta be a tanítóság és a szocialdemokrata viszonyait. Rámutatott arra, milyen szűke és separáls vidéken, hogy a tanfelügyelő állandóan érintkezzen a tanítóival, ezért indítványozza, külön muravidéki tanfelügyelőség kérélmzését. A tanítóság elfogadja és Tóthot megbizsa a memorandum kidolgozásával.

— Esután Török tanfelügyelő indítványára a következőképen alakították meg a tisztikart: Elnök: Kovács György, alelnökök: Lippay Vendel és Fehér Ilona, jegyzők: Sostarich Elek és Nagy Rózsá, ellenőr: Ruzsa I. Ferenc.

Dr. Török József — mielőtt átadná az elnöki tisztelet — a vendvidék autonómiáról akar beszélni. Autonómiát akar egy vármegye területén belül.

Hozzá szolt Tkálecz tanító és kifejti, hogy a vend autonómiának meg kell lennie.

Szavai a tanítóságban először félreértest támasztottak, mert a vend autonómia alatt a Klekl-féle autonómiát értették. Tkálecz folytatva előadását, kifejtette, hogy a Klekl-felére gondolni se lehet, autonómia csakis a népkaratóból támadhat és e szerint is igazodik, minden község megkérdeztetik s ha a magyar tanítási nyelv mellett dönt, úgy magyarul, ha a vend mellett, úgy vendül tanítsanak.

Dr. Vályi Sándor ügyvéd a vendég jog alapján kér szót. Kifejti, hogy nem olyan autonómiát akarunk, mint amit Kleklék hirdetnek s amelyet mint a ruszinok és németek kaptak. Kéri, hogy a vendvidéki hivatalokban, — mivel nem a nép van a hivatalért, hanem a hivatal van a népet, — vendül tudó hivatalnokok is legyenek. Az iskolai oktatás eredményét is jótékonyan befolyásolja, ha a gyermeket anyanyelvén vezetik be a tudás birodalmába. Jó óvodák felállítását tartja szükségesnek. Nincs szó visszafeléjárásról, hanem okos, kulturális és gazdasági fellendülésről figyelembevételeivel a népkarát, mert az autonómia kérdésében csak a nép akarata lehet a döntő. Amit a nép akar, teljesíteni kell, amit a nép nem is kíván, arról felesleges beszélni is.

— Esután közös megegyezéssel az autonómia tárgyalását a következő közgyűlésre halasztották.

Pusztai József mártónhelyi tanító beszél, még a pártokról, végül pedig Kovács György elnök a szakszervezet nevében táviratilag üdvözölte Kunfi közoktatásügyi minisztert és dr. Obál Béla kormánybiztosot.

A közgyűlés után társas ebéd volt a Dobrai szálló nagy termében, ahol Károlyi Mihály köz-társasági elnöke, Sinkovics Elek h. kormánybiztosra és több jelenlevőre üritettek poharat.

A tanítóság kedves emlékekkel csak a késő esti órákban oszlott szét.

Füleky József.

HIREK.

— A népbiztos helyettes felmentése. Sinkovics Elek a vendvidéki népbiztos mellé rendelt helyettesét ezen állásától felmentve szolgálatételre a megyei központba berendelték. A népbiztoshelyettesi teendőket ellátásával Tkálecz Vilmos bízott meg.

— Kinevezés. A vármegyei direktorium kinevezte másodfőjegyzővé Gyulai Emilt, a direktorium titkárát.

— Elhalasztották a bírósági tárgyalásokat. Rónai igazságügyi népbiztos rendelete folytán a bírósági tárgyalásokat bizonytalan ideig elhalasztották.